

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **R. M.**

státní příslušnost Ázerbájdžánská republika

zastoupen advokátkou Mgr. Beatou Kaczynskou

sídlem Masarykovy sady 76/18, 737 01 Český Těšín

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2020, č. j. OAM-103/ZA-ZA11-ZA05-2020, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Dne 25. 5. 2020 podal žalobce žalobu, kterou se domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2020, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v aktuálním znění (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Žalobce má za to, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a dále, že jsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany.
3. Namítl zejména, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť přestože žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že vycházel z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu, není zřejmé, jaké konkrétní závěry ze zpráv o uvedených skutečnostech dovodil. Ve vztahu k dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu, tedy ve vztahu k důvodnosti obav žalobce. Pokud se týče podmínek pro udělení doplňkové ochrany, připomněl žalobce obavy z jednání policie, které specifikoval v rámci pohovoru k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Má za to, že Ázerbájdžán nelze považovat za svobodnou zemi a její politický systém nedává možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů a nelze vyloučit, že v případě návratu do země původu bude žalobce vystaven šikaně ze strany policie.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout; uvedl, že nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Připomněl, že žalobce nebyl členem žádné politické strany nebo organizace a uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, Ázerbájdžán opustil na základě českého pracovního víza. Nedobrá politická situace v zemi dopadá na všechny obyvatele Ázerbájdžánu. Pokud se týče tvrzených problémů žalobce v souvislosti s prodejem domu v roce 2017, lze uvěznění bratrance žalobce považovat za problém závažný, avšak nelze jej považovat za incident, který by bylo možno podřadit důvodům k udělení mezinárodní ochrany, když je zřejmé, že žalobce se uvedený incident nijak vážněji nedotknul. Uvedená událost přitom podle žalovaného neměla přímou souvislost s opuštěním země původu žalobcem v roce 2019; stejně tak nelze hovořit o souvislosti jednání policie v roce 2012, kdy měla požadovat po žalobci úplatek. Žalovaný se dále odkázal na dle jeho názoru zcela dostačující zdůvodnění v napadeném rozhodnutí.

Zjištění z obsahu správních spisů

5. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 3. 2. 2020 podal žalobce v Příjímacím středisku Zastávka žádost o udělení mezinárodní ochrany. K této žádosti poskytl žalobce informace o své osobě, kdy uvedl, že je šíitského vyznání, nemá žádné politické názory, zajímá se o politiku jen trochu. Ázerbájdžán opustil na konci listopadu 2019 letecky z Baku s českým pracovním vízem na 3 měsíce. K dalším důvodům žádosti se vyjádřil v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy uvedl, že jedním z důvodů k opuštění země

původu byly časté policejní kontroly vůči občanům, omezují volnost myšlení. Dalším důvodem byla špatná životní úroveň a omezené možnosti uplatnění na pracovním trhu. Dále uvedl, k dotazu správního orgánu stran problémů s policií v Ázerbájdžánu, že v domě, kde žil, žil i s bratrancem, rozhodli se, že dům prodají. Jednoho dne se u dveří objevil zástupce komisaře ze Salyanu, chtěl dům koupit, ale nabídl nízkou cenu, bratranec prodej odmítl. Následně po 2 dnech bratrance policie odvedla. Samotného žalobce pak policie občas zbytečně kontrolovala. Tato událost se stala asi v roce 2017. Dům se nakonec neprodal, bratranec zůstal ve vězení 1,5 roku. K podání žádosti o azyl se rozhodl v momentě, kdy ztratil pas, také věděl, že pracovní vízum je omezené, jiný způsob legalizace pobytu jej nenapadl. Žalobce dále uvedl, že se bojí, že jej po návratu do země původu policie zadrží; když se člověk vrací z Evropy, musí zaplatit vysoký úplatek, jinak ho zadrží. Žalobce také zmínil problémy s policií, týkající se nutnosti platit úplatky policii v době do roku 2012 v souvislosti se stánkem na tržnici, který žalobce provozoval.

6. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, ohledně politické a bezpečnostní situace v Ázerbájdžánu ze dne 18. 6. 2019 a z 28. 3. 2019 a dále informace k situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti. Z těchto zpráv vyplývá mj., že Organizace Freedom House přidělila ve zprávě za rok 2019 Ázerbájdžánu status „nesvobodný“. Přestože ústava a trestní zákoník zakazují praktiky mučení a jiného nelidského zacházení, objevovaly se ve zprávách věrohodné informace o systematickém využití těchto praktik bezpečnostními složkami. Zákon zajišťuje svobodu pohybu uvnitř země, zahraničního cestování, emigraci, repatriaci a vláda obecně tato práva a svobody respektovala. V zemi neprobíhal v uvedeném období žádný bezpečnostní konflikt.
7. Co se týče situace žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do země původu, lze očekávat, že neúspěšný žadatel bude mít problém se zaměstnáním ve státním sektoru; nicméně nejsou informace o represích podnikaných vůči navrátilcům, obecně neexistuje žádný právní postih.
8. Dne 7. 2. 2020 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce se nechtěl seznámit s informacemi o zemi původu s tím, že informace o Ázerbájdžánu zná. Doplnění podkladů pro rozhodnutí žalobce nenavrl, žádné další skutečnosti nebo nové informace nepřednesl.
9. Ve spise je založeno také rozhodnutí Police ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, Příjímací středisko cizinců Zastávka, ze dne 23. 2. 2020, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, se stanovením doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU, v trvání šesti měsíců.
10. Následně dne 3. 4. 2020 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je touha žalobce žít a pracovat v ČR. Dále žalobce zmínil obavu z možnosti uvěznění z důvodu podání azylové žádosti, potíže s prodejem domu v roce 2017 a nutnost platit úplatky policii v době do roku 2012 v souvislosti se stánkem na tržnici. Žalovaný dospěl k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, když uzavřel, že žalobce nebyl nikdy členem žádné politické strany, nemá politické přesvědčení, zemi původu opustil na základě pracovního víza. Žalobcem tvrzená nedobrá politická situace v zemi dopadá na všechny obyvatele stejně, žalobce nebyl vystaven adresným problémům,

kteře by bylo možno považovat za pronásledování za uplatňování politických práv a svobod. Zároveň žalovaný uzavřel, že žalobce nemohl ve vlasti pociťovat ani odůvodněnou obavu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný neshledal ani důvod k udělení doplňkové ochrany. Pokud se jedná o žalobcem zmiňovaný incident v souvislosti s prodejem domu v roce 2017, tento se týkal zejména bratrance žalobce a žalobce samotného se nijak vážněji nedotknul a neměl souvislost s jeho odchodem z vlasti v roce 2019. Totéž platí s problémy s policií v souvislosti s provozem stánku na tržnici. Žalovaný neshledal, že by měl žalobce odůvodněný strach z pronásledování v po návratu do vlasti v důsledku neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu. Závěrem podle žalovaného nebyly ani naplněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany; žalobci nehrozí po návratu do vlasti trest smrti či jiná vážná újma v podobě mučení či nelidského zacházení.

Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
12. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
13. Ve vztahu k žalobním námitkám krajský soud připomíná, že *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobceva advokáta.“*, viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, publ. ve SbNSS č. 2162/2011.
14. Je zapotřebí zdůraznit, že žalobní námitky jsou v projednávané věci v zásadě obecného charakteru a jako takové budou soudem vypořádány.
15. Krajský soud nesdílí námitku žalobce, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, *„neboť přestože žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že vycházel z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu, není zřejmé, jaké konkrétní závěry ze zpráv o uvedených skutečnostech dovodil“*. Krajský soud poukazuje zejména na str. 2 a 4 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný v návaznosti na poukaz na obsah skutečností obsažených ve zprávách o zemi původu dospěl mj. např. k závěru, že samo řízení o azylu není řízením o tom, zda stát, ze kterého žadatel pochází, je schopen bezezbytku zajistit ochranu jednotlivců či k tomu, že skutečnost, že v některé zemi existuje nedemokratický režim, který v mnoha případech pošlapává lidská práva, neznamená, že kterýkoli občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven. Rovněž lze poukázat na vyhodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany, kde žalovaný výslovně pracuje s informacemi z konkrétních zdrojů a náležitě odůvodňuje své záměry o nenaplnění

podmínek pro udělení některého z typů mezinárodní ochrany žalobci. Uvedené závěry odpovídají obsahu podkladů, ze kterých žalovaný vycházel. Nadto krajský soud zdůrazňuje, že žalobce sám při seznámení s podklady rozhodnutí uvedl, že informace o Ázerbájdžánu má a nechce se seznámit s podklady o zemi původu.

16. Pokud se týče námitky, že nelze Ázerbájdžán považovat za svobodnou zemi a její politický systém nedává možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů a nelze vyloučit, že v případě návratu do země původu bude žalobce vystaven šikaně ze strany policie, nezbyvá než odkázat na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Krajský soud přisvědčuje závěrům žalovaného, že žalobcovy obavy, které mají původ v problémech jeho bratrance v souvislosti s prodejem bytu v roce 2017 a tvrzená nutnost platit úplatky policii v roce 2012, nemají souvislost s odchodem žalobce ze země v roce 2019, jak ostatně vyplývá již ze skutečností uvedených žalobcem v průběhu správního řízení.
17. Optikou uvedené judikatury lze souhlasit s právním posouzením žádosti žalobce, tedy, že žalobcem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod žádný z důvodů poskytnutí mezinárodní ochrany a s ohledem na zjištěný skutkový stav ani pro udělení mezinárodní ochrany formou doplňkové ochrany. Za situace, kdy žalobce ani v řízení o udělení mezinárodní ochrany, ani v řízení soudním netvrdí žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k závěru o naplnění podmínek pro poskytnutí jedné z forem mezinárodní ochrany, přičemž v průběhu správního řízení ani nenamítal nic proti podkladům rozhodnutí, nutno dospět k závěru, že napadené rozhodnutí je správné a zákonné.

Závěr a náklady řízení

18. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námitky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 28. června 2021

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.

samosoudce